

B103/A/26/1

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ DVISAVAITINIS LAIKRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Newspaper, Published every second week by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 140, Ontario
Second Class Mail, Registration Number 1657

Kaina 20¢

Nr. 9

Penktadienis, Gegužio (May) 3, 1974, Toronto, Ontario

M E T A I XXXXIII

Portugalai Džiaugiasi Diktatoriaus Nuvertimu

Lisbona. — Jau kelinta diena čia minios žmonių demonstruoja gatvėse, reikšdami džiaugsmą, kad nuverstas diktatorius. Jų obalsis: "Susivienyje žmonės niekad nebus nugalėti". Žmonės rodo didelį pasipiktinimą diktatoriaus policijai. Jie šaukia: "Morte a FIDE, morte a PIDE!" Armija ėmė juos suiminti, kad minios nenuliniuotų. Dauguma jų išsislapstė. Kiti šaukė: "Pao, paz, terra, libertade, independence national". Tai yra "duona, taika, žemė, laisvė ir nacionalė nepriklausomybė".

Nauja valdžia su generolu Spinola priešakyje jau paleido politinius kalinius. Jų vietą užėmė buvęs diktatorius ir jo sėbrai.

Sugrižo iš tremties socialistų vadas Mario Soares. Jį patiko minios žmonių, šaukdamos: "Mirtis politinei policijai!" Manoma, kad sugriš ir daugiau politinių pabėgėlių.

Portugalai, neišskiriant nei armijos, buvo labai nepatenkinti senu režimu dėl jo vedamo karo kolonijose Afrikoje. Opozicija tam karui padėjo generolui Spinola nuversti Salazaro pasekėją.

Naujas režimas žada sudaryti tarybą, kuri paruo-

Sako Jaunuolis Galės Vaikščioti

Maskva. — Stephanie Reich, kanadietė, pareiškė, kad ji labai patenkinta savo sūnaus Edgar pažanga. Gegužės mėnesį jie jau grįšią Kanadon.

Edgar, dabar 17 metų amžiaus, buvo paralyžuotas žemiau krūtines po nelaimės su motorikliu. Kanados gydytojai pasakė, kad nieko negalima padaryti. Sužinojusi apie garsųjį Polenov Institutą Leningrade, matina nuvežė savo sūnų tenai. Tarybiniai gydytojai padarė operaciją. Dabar jis jau vaikšto su pagalbininku. Gydytojai tvirtina, kad po poros metų jis vaikščios vienas. Žinoma, jeigu jis vykdys gydytojų patarimus.

šianti dirvą parlamento rinkimams už kokių metų.

Didžiausias naujam režimui uždavinys bus kolonijos. Generolas Spinoia pareiškė, kad jis stengsis išlaikyti kolonijas. Ar jam pavyks susitarti su jomis, sunku pasakyti. Jos vedė kovas prieš senąjį režimą ne vien dėl jo reakcingumo. Jos nori nepriklausomybės, kokią gavo buvusios Francijos ir Belgijos kolonijos. Spinola gerai tą žino, nes jam teko tenai būti.

Sniegas Alberto Pridarė Nuostolius

Calgary. — Priešėjusis savitgali sniegas pietinėje Alberto pridare nemažai nuostolių. Didelės apylinkės ilgą laiką neturėjo elektros. Vietomis sniego privertė iki 8 colių.

O Saskatchewanoj pastaruoju metu daug žmonių nukentėjo nuo potvinių. Šimtai žmonių buvo išvaryti iš namų Moos Jaw ir kitose vietose.

Nukentėjo dalis gyventojų ir Manitoboj, gyvenantieji prie Red River.

Apskaičiuojama, kad potvyniai padarė nuostolių už milijonus dolerių. Federalė vyriausybė žada duoti pagalbą.

Buvo Klaidingai Įvėle Grinkų Sūnų

Vancouver. — Policija, gavusi skundą, kad viename bute keliamas triukšmas, padarė kratą ir suėmė 6 asmenis, nupiautu vamzdžiu šautuvą, revolverį ir amunicijos. Taryb suimtųjų buvo skelbiama ir draugų Grinkų sūnaus Antano vardas. Vėliau policija pranešė, kad tas asmuo, kuris pasivadino Grinkaus vardu, tikrumoje buvo Lawrence Edward Wade. Jis tik buvo pasivadinęs Grinkum. Visi suimtieji kaltinami turėjime neregistruotų ginklų. Toks klaidingas paskelbimas laikinai sudarė nemalono draugams Grinkams.

10,000 Reikalavo Apkaltinti Prezidentą

Washington. — Čia prie Capitol pastato demonstravo apie 10,000 žmonių, keldami reikalavimą, kad prezidentas Niksonas būtų apkaltintas (impeachment).

Demonstrantus sudarė daugiausia jauni žmonės, dauguma baltųjų. Nebuvo apsieita ir be streaker'ų. Devyni jauni demonstrantai, jų tarpe dvi jaunos moterys, perbėgo per minią visai nuogi.

Liberalai Laimėjo Ir PEI Rinkimuose

Charlottetown. — Provincialiuose Prince Edward Island rinkimuose liberalai su A. Campbellu priešakyje ne tik atsilaikė, bet dar du atstovų daugiau išrinko. Tai re koks ženklas dėl Stanfieldo, kurs vis prašo rinkimų.

Liberalai išrinko 26 iš 32, dviem daugiau, negu turėjo pirmesniame. Nauji demokratų statė 20 atstovų, bet nei vienas neišrinktas.

Konservatams patieka galbūti tik tame, kad jie šiuose rinkimuose gavo daugiau balsų, negu 1970 metais. Bet nieko gera neduoda, jeigu atstovai nepraeina.

Nori Įgaliojimo Kontroliuoti Pelnus

Ottawa. — Vyriausybė patiekė parlamentui įstatymą, kurs suteiktų teisę valdžiai kontroliuoti pelnus, kainas.

Jeigu įstatymas būtų priimtas, tai valdžia galėtų numušti kainas, jeigu būtų jos nežmonišškai aukštos, aptaktuoti korporacijų pelnus, jeigu jie būtų per dideli.

Ta kontrolė būtų vykdoma per atitinkamus organus. Nusikaltusieji galėtų būti nubausti iki \$10,000 (kompanijos), iki dviejų metų kalėjimo (individualai).

Kiniečiai Nepalėdžia Tarybinio Helikopterio

Maskva. — Kovo 14 dieną tarybinis helikopteris su trimis kariškiais ūkanos metu paklydo ir pateko į Kinijos teritoriją. Kiniečiai privertė nutūpti ir suėmė. Iki šiol dar nepalėdo.

Karas ir vėl, Jeigu Izraelis Nesitrauks

New York. — Jungtinių Amerikos Valstijų reporteriai turėjo pasikalbėjimą su Egipto prezidentu Anwaru Sadatu. Pasikalbėjimas buvo perduotas per televiziją.

Prezidentas Anwar Sadat trumpai ir stačiai pasakė, kad Vidurryčiuose ir vėl bus karas, jeigu Izraelis nepasitrauks iš okupuotų sričių.

Egiptas noris taikos ir sieksias jos. Bet Egipto delegacija vyksianti į Genevą tartis tik dėl sudarymo pastovios taikos tarp Izraelio ir arabų šalių. Genevoje, sakė prezidentas Sadat, jis visai nediskusuos okupuotų sričių klausimu. Tai esan diskusiuotinas klausimas.

Aliejaus Kompanijos Veikia su Pardavėjais

Washington. — Senatorius Frank Church sako, kad aliejaus kompanijos yra susitarusios su arabų šalimis dėl aliejaus kainų. Derybas pradėjusios vesti dar 1971 metais. Izraelio ir arabų karas buvo tikrai patogi progą.

Tuos šaltinius, kaip žinia, valdo tarptautinės kompanijos. Jos dalijasi pelnu su arabų valdžiomis.

Senatorius sakė, kad Occidental Petroleum kompanijos pelnas pašoko 748 procentais. Texaco — 123 procentais, Standard of California — 92 procentais.

RAGINA NUMUŠTI TAKSUS ANT GAZOLINO

Sudbury, Ont. — Federalis energijos ministras Donald Macdonald ragino Ontarijos premjerą William Davis užbėgti už akių gazolino kainos pakėlimui, sumažinant taksus ant gazolino.

Ontarijoj vyriausybė ima 19 centų nuo galiono taksu.

ČILĖJE 5 ASMENYS NUSMERKTI MIRTIN

Santiago. — Čilės teismas nuteisė mirtin penkis čilėčius civilius. Jie buvo apkaltinti organizavus pasipriešinimą jėgoms, kurios nuvertė Allendės valdžią.

Genevon vyksią keturios arabų delegacijos: Egipto, Sirijos, Jordano ir palestiniečių. Palestiniečiai bus visai nepriklausoma delegacija.

Bet pasitarimai Genevoje galės prasidėti tik po to, kai Izraelis ir Sirija pasirašys paliaubas ir nutrauks kovas.

Sadat mano, kad Izraelis bus priverstas pasitraukti iš okupuotų sričių. Karinis įsitempimas Izraeliui esanti ekonominė mirtis.

Reporteriai užklausė prezidentą ir apie jo santykius su Libijos lyderiu Gaddafiu. Prezidentas pareiškė, kad jų santykiai gana įtemti. Gaddafi kaltinąs Egiptą nukrypus JAV pusėn.

Užklaustas, ar buvo pasikėsinimas ant Sadato gyvybės, jis atsakė, kad ne. Bet jis prisipažino, kad lyderis užpuolė ant militarinės mokyklos buvo susitikęs su Gaddafiu. Tuo metu toje mokykloje buvo ir prezidentas Sadatas.

Siomis dienomis JAV valstybės sekretorius H. Kissingeris vėl Vidurryčiuose. Jis bandys sutaisyti Siriją su Izraeliu.

Kelyje į Vidurryčius, Kissingeris buvo užsukęs Genevon, kur turėjo pasikalbėjimą su Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministru Andrei Gromyko.

Kissingeris, išvykdamas, paeriškė, kad jis nesitiki greitų rezultatų, nors turįs viltį.

Išteisino Du Aukštus Niksono Pareigūnus

New York. — Prisiekusįjų džiūrė išteisino buvusį prokurorą John Mitchell ir buvusį komercijos sekretorių Maurice Stans.

Abu buvo kaltinami, būk jie susitarę bandė sutrukdyti teisingumo departamento pastangas išsiaiškinti \$200,000 auką prezidento Niksono rinkiminei kampanijai.

Buvo teigiama, kad nelegaliai finansierius Robert Vesco buvo davęs Niksono kampanijai \$200,000.

Minėtų pareigūnų išteisinimas yra didelis Niksono laimėjimas.

Aplankykit Tarybų Sąjungą Kartu Su Kanados - TSRS Draugijos Grupėmis

Vykite kartu su mumis į TSRS šiais metais ir būkite TSRS - Kanados Draugijos svečiais visuose miestuose, kurie paminėti keturiose grupėse, kurios išvyks į Tarybų Sąjungą gegužyje, birželyje, liepos ir rugpiūtvyje.

Viešnage truks 21 dieną. Pirmos klasės kambariai ir maistas. Kasdien gidų vadovaujamos ekskursijos, teatrų lankymas, priėmimai Kanados - Tarybų Sąjungos Draugijoje.

Galite pasirinkti vieną iš šių grupių:

Gegužės mėnesį: Maskvoje — 3, 4 ir 5. Vilniuje — gegužės 5-8. Rygoje — gegužės 3-11. Taline — gegužės 11-14. Leningrade — gegužės 14-17. Soči — gegužės 17-22. Maskvoje — gegužės 22-24.

Birželio mėnesį: Maskvoje — birželio 7-9. Kieve — birželio 9-11. Tarnapolyje — birželio 12-14. Lvove — birželio 14-15. Uzhorode — birželio 16-18. Lvove — birželio 18-20. Odesoje — birželio 21-23. Kieve — birželio 23-24. Zaporozje — birželio 24-26. Maskvoje — birželio 26-28.

Liepos mėnesį: Maskvoje — liepos 26-28. Kieve — liepos 28-31. Baku — liepos 31 - rugpiūčio 3. Jeravane

— rugp. 3-6. Tbilisi — rugpiūčio 6-10. Soči — rugp. 10-14. Maskvoje — rugpiūčio 14-16.

Rugpiūčio mėnesį: Maskvoje — rugp. 16-19. Minske — rugp. 19-22. Leningrade rugp. 22-26. Kieve rugp. 26. Dushanbe rugp. 27-28. Taškente — rugp. 29-30. Alma Atoje — rugp. 30 - rugs. 2. Frunze — rugs. 2-3. Maskvoje — rugs. 3-6.

Dvidešimt vienos dienos kelionės kaina tiesiog fantastiška, kadangi yra sudarytas specialus susitarimas su Inturistu ir TSRS - Kanados Asociacija.

Jei jums patinka ir norite pavažinėti po Tarybų Sąjungą sykiu su mumis, parašykite laišką mūsų Asociacijai, paskambinkite telefonu, kam priinama. Nelaukite, nes vietos bus greitai užpildytos. Kiekviena grupė susidės iš ne daugiau 25 žmonių. Tokiu būdu bus daug patogiau šiose ekskursijose.

Dėl rezervacijos, rašykite ar telefonuokite mums.

Canada - USSR Association
55 Bloor St. E., Suit 404.
Toronto, Ontario.
M4W 1A9
Telefonas: 922-4217

Ar Gyventa Milžinų

1866 metais ne juokais susiginčijo pastorius Tiorkas ir tabako plantacijos savininkas Halas, gyvenę Ohio valstijoje (JAV). Pastorius teigė, kad senovėje gyveno milžinai (dargi biblija keturis kartus paminėta faktą). Halas tik juokėsi, tvirtindamas, kad tai nesamoniškas. Galų gale tabako augintojas užpyko ant pastoriaus ir nutarė: "Palauk, aš tau sukursiu milžiną".

1868 metais Halas, padėdamas draugo, gipso karjere prie Fort George atkirto didžiulį gipso luitą ir išvežė Chicagon. Nelengva buvo kelionė: 5 tonas sveriantis gipsas sulaužė keletą vežimų, sugriovė tiltą. Kelyje Halas aškinosi, kad tai būsiąs paminklas Linkolnui, "geriausio pasaulyje statybinio akmens pavyzdys". Chicagoje akmenskaldys Edvardas Burkhartas kibo į darbą, ir netrukus ant žemės gulėjo 217 metro ilgio, 2,719 svarų gipso milžinas. Halas bemažant vinių prisagstytų plaktuku apdaužė "iškaseną" (taip atsirado kūne poros), apšlakstė rūgštimais (suteikė "garbingą amžių"). Pasakui jis milžiną geležinkeliu per Detroitą ir Sirakijūsus nuvežė į savo gimtinę Viljamo K. Niuelo farmą, esančią Niujorko valstijoje. Visa ši išmonė Halui kainavo 2,200 dolerių.

Po metų, 1869 metais spalio 16 dieną rytą, misteris Niuelas paliepė dviem savo darbininkams už daržinės iškasti šulinį. Metro gylyje darbininkai aptiko žmogaus pėdą ir persigandę spruko vidun. Po keleto valandų apie radinį sužinojo kaimynai, o po kelių dienų suplaukė čia tūkstančiai žmonių. Tarp daugelio nuomonių pasklido ir tokia, jog atkastas priešistorinis suakmenėjęs žmogus. To ir siekė Halas. Mokslininkų tarpe kilo ginčas, kai visų gerbiamas Niujorko valstijos muziejaus direktorius Džeimsas Holas pareiškė: "... pats įžymiausias objektas, kuris buvo iki šiol rastas šioje žemėje". Jis nebuvo neteisus. Vienok, du Jelio universiteto profesoriai pareiškė: "Tai apgavystė". Laikraščiams "už" ir "prieš" tapo sensacija. O Halui ir Niueliui biznis: jau kitą dieną jie ėmė rinkti mokesčius už "amerikoniškojo milžino" apžiūrėjimą. Kartą tik per vieną dieną apsilankė 3,000 žmonių. Nedėstant visos istorijos, pasakysime, jog amerikiečių mokslas gerokai apsiuokė. Įdomu tai, jog Halui nutarus atskleisti paslaptį, triukšmas anaipol nesibaigė. Žymus to meto

gydytojas ir eseistas Oliveris Vendelis Holmasas, prakirtęs gipsinio milžino pakaušį, pareiškė, jog kūnas turi stebuklingą anatominę sudėtį. O kritikas ir filosofas Italas Valdo Emersonas pasakė: "Aukščiau pažinimo stebuklingas ir, be abejonės, senas radinys".

Pabaiga tiktų komedijos finalui. Finesas T. Barnumas, stipruolis - milžinas, dalyvaujantis cirko vaidmenyse, pasiūlė už gipsinį milžiną 60,000 dolerių! Po neilgų derybų brangiau sumokėjo kitas pilietis, ruošiantis parodas. Jis atvežė milžiną į Brodvejų. O Barnumas jūliai padarė "iškasenos" kopiją ir patalpinęs ją Vudo muziejuje, užrašė: "Visų Kardifo milžinų originalas". Suprantama, pirmojo falsifikato savininkas apskundė jūlių konkurentą teismui. Galų gale "tikrasis" milžinas rado prieglobstį Farmerio muziejuje Kuperstaune.

Dabar galima tik pasijuokti, tačiau reikia prisiminti, kad archeologija, kaip mokslas, tada buvo gimusi vos prieš 30 metų, o Amerikoje faktiškai nebuvo tos rūšies specialistų.

Betgi ir europiečiai neturėtų šaipytis iš savo kolegų Amerikoje. 1908 advokatas

Čalzas Džonsonas Anglijoje, Gostingse, iškasė kaulus ir sudėliojo taip, kad jie tapo sensacija. Beveik visi Europos mokslininkai 50 metų atkakliai ginčijosi: juk kaukolė buvo tokios rūšies, kuri visai negirdėta evoliucijos mokslui! Tik 1952 metais cheminė analizė įrodė, kad kaukolė meistriškai sumontuota iš dviejų dalių: galvos viršus senovinio žmogaus, o žandikaulis — orangutango! Tuo triukšmu dargi susidomėjo britų parlamentas. Tik iki mūsų dienų nežinoma, kas padarė šią genialią falsifikaciją.

Paruošė S. K.
(Gimtas Kraštas)

Paieškojimas

Paieškau savo seseris Magdaleną Degutienę, pirmiau gyvenusią Albanv, N. Y.: T. A. Nurilis, pirmiau gyvenusią Asterdam, N. Y.: ir Agnes Allen, gyvenusią Toveila, Mass. Jos į JAV atvykę prieš pirmąjį pasaulinį karą.

Labai prašome atsilipti jas ar jų šeimas.

Aš dabar randuosi Igoninėje ir norėčiau susišinoti su savaisiais. Atsiliękite ar žinantieji ju antrašau praneškite man šiuo antrašu:

Motiejus Burkauskas
38 Maple St.
Winnipeg, Man.
R3B 0Y8, Canada

Lietuvos Spausdiniai

"Liaudies Balsas" raštinėje galite užsiprenumeruoti Tarybų Lietuvoje išleidžiamus laikraščius ir žurnalus. Metinių prenumeratų kainos sekančios:

Dienraštis "Tiesa" — \$10.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas" — \$7.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Valstiečių laikraštis" — \$5.75; savaitraštis "Gimtas Kraštas" — \$2.25; du kartus į savaitę išleidžiamas "Lietuvos Pionierius" — \$2.75; savaitraštis "Literatūra ir menas" — \$7.00; du kartus į savaitę išleidžiamas "Tarybinis Mokytojas" — \$7.00.

Mėnesinių žurnalų metinių prenumeratų kainos:

"Genys" — \$3.25; "Žemės ūkis" — \$10.50; "Kultūros barai" — \$4.00; "Komunistas" — \$3.25; "Liaudies ūkis" — \$7.00; "Mokslas ir gyvenimas" — \$5.75; "Mūsų gamta" — \$12.00; "Mūsų sodai" — \$9.50; "Mokslas ir technika" — \$12.00; "Pergalė" — \$8.00; "Sveikatos apsauga" — \$12.00; "Tarybinė mokykla" — \$3.00; "Tarybinė moteris" — \$4.00; "Jaunimo gretos" — \$6.00.

Du kartu į mėnesį išleidžiamų žurnalų prenumeratos:

"Svyturys" — \$9.50; "Šluota" — \$6.50; "Laikas ir įvykiai" — \$4.00.

Kai kurių iš viršvardintų laikraščių ir žurnalų galima gauti ir pavienių egzempliorių "Liaudies Balsas" raštinėje. Laikraščių egzemplioriaus kainos po \$10 c., o žurnalų po 25 c. — \$1.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau gegužės mėnesio, o metinės ne vėliau spalio mėnesio.

Užsakymus siųskite su money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont.
arba
Troyka Ltd., 799-A College St., Toronto 4, Ont.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių medžiagos, avalynės, maisto ir kt.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko neberekia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2677 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadeniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

Alyva ir Alberta

Arabų šalis, pasijutusias, kad jos gali gauti daug daugiau už naftą, staiga iškilose tik politiniai, bet ir ekonominiai. Panaši istorija yra ir Albertoje.

Albertos valdžia, kaip žinia, išsuderėjo teisę pakelti naftos kainą iki \$6.50 už statinę. Staiga pradėjo plaukti į jos išdą dideli pinigai. Valdžia pasijuto esanti pajėgi plėsti provincijos ekonomiją. Jau esą numatoma budavoti provincijoje 116 didelių, industriųjų užvedimų. Jų pabudavojimas atsieis virš \$4,500,000,000.

Tokie užmojai provincijoje, kur gyvena tikrai 1,600,000 gyventojų, yra labai dideli.

Provinciale vyriausybė, matoma tikslu patraukti žmones į Albertą, paskelbė, kad Albertoje nėra taip vadinamų provincialių "sales taksų". Nėra taksų ir ant palikimų. Netaksuojami ir perdavimai, dovanos. Pavyzdžiui, tėvai gali atiduoti vaikams, ar net kam kitam, visą savo turą. Už tai vyriausybė neimanti jokių taksų.

Šiais metais busių panaikinti švietimo taksai. Kiekvienas namo savininkas turės mokėti nuosavybės taksų bent \$200 mažiau, negu pernai. Vyriausybė iš savo lėšų padengsianti švietimo išlaidas.

Pažymėtina ir tas, kad Albertos valdžia ketinanti gazolino taksus numazinti nuo 15 iki 10 centų ant galiono. Ontarijos vyriausybė ima 19 centų nuo galiono. Tokiu būdu, Albertoje gazolino ir kurenamos alyvos kaina turės žymiai sumažėti. Valdžia skirianti \$20,000,000 dėl dujų. Tokiu būdu Albertos gyventojams nereiks daugiau mokėti ir už dujas.

Albertos valdžia šiais metais rojalčių ant naftos gausianti \$1,000,000,000 daugiau, negu pernai. Jeigu būtų padalinta gyventojams, tai kiekvienam išeitų po \$560. Valdžia turinti sukli galvą, kur investuoti šiuos pinigus.

Be abejonės, kaip kad yra sakoma, geležį reikia kalti kol karšta. Bet alyvos ir dujų šaltiniai Albertoje išsismisę per 14 metų. Žinoma, jeigu nebus atrasta naujų šaltinių.

NAUJI BUTIES TARNYBOS RŪMAI

Panevėžyje, Respublikos gatvėje duris atvėrė stiklu ir aliuminiu tvīskantis keturių aukštų pastatas. Tai naujieji 290 vietų buties tarnybos rūmai, kuriuos suprojektavo panevėžietė architektė N. Garbaliuskienė.

Naujuosiuose rūmuose įsikūrė siuvimo, mezgimo ir foto ateljė, centrinė laikrodžių taisykla.

IŠ KANADOS GYVENIMO

Toronto. — Ontarijos agrikultūros ministras William Stewart pareiškė, kad sviesto ir sauso pieno svaras turi būti pabranginti 2 centais. Girdi, esą reikalinga duoti paspirtį fermeriams.

Hamilton. — Premjeras P. Trudeau pareiškė, kad jis nesiruošias prieš rinkimų. Anlamai, Kanados žmonės nepaigeidauja rinkimų.

Rinkimų noris tikrai konservatų lyderis Stanfieldas, kurs jaučias, kad jo įtaka silpnėjanti.

Ottawa. — Tikėsit ar ne, nuo dabar svečiai iš užsienio, kurie nelegaliai gyvena Kanadoje, nebebus sodinami į kalėjimą, kai jie bus sučiupti, bet apgyvendinti hoteliuose, kol jų bylos bus išsprętos.

Toronto. — Pernai Kinsmen's Cirkas iš \$124,000, su-

keltų neva dėl "cystic fibrosis", Cystic Fibrosis Foundation'ui pridavė tik \$9,000. Likusius pasidalino cirko savininkai ir kiti.

Montreal. — Nacionalinių Profesorių Konfederacijos Montrealo taryba reikalauja, kad vidurinėse mokyklose būtų naudojama tikrai francūzų kalba.

Ottawa. — Federacijoje vyriausybė duos kredito Kubai \$17,900,000 dėl užpirkimo Montreale 30 garvežių.

Mississauga. — Suimtas vyras su \$9,400 netikrų pinigų. Banknotai, po \$50 ir \$100, esą labai gerai padaryti, sunkiai atpažįstami.

Montreal. — Unijos biznio agentas apkaltintas ryšium su gaisru prie James Bay. Yvon Duhamel galis būti nu-

galvos.

Gaisras padaręs nuostolio už apie du milijonus dolerių.

Trumpai Apie Viską

Belfast. — Airių protestonų ir katalikų kovos nusinešė 1,000 gyvybių.

Sakoma, kad airiai yra sukėlę JAV savo kovoms vestį \$300,000.

San Francisco. — Negrai privertė teismą uždrausti kratyti ant gatvių negrus, panašius į žmogų, kuris nužudė 11 San Francisco bal-tųjų.

WASHINGTON. — Walter Gordon, prie Pearsono buvęs Kanados finansų ministru, ragino čia amerikines korporacijas perversi didžiasias korporacijas Kanadoje kanadiečių kontrolėn kokių penkių metų bėgyje.

Tokiu būdu būtų išvengta Kanadoje nacionalizacijos.

New York. — Jungtinėse Valstijose vedama investigacija 33 nacių karų kriminalistų. Jie kažkaip įsibrovė į JAV po karo.

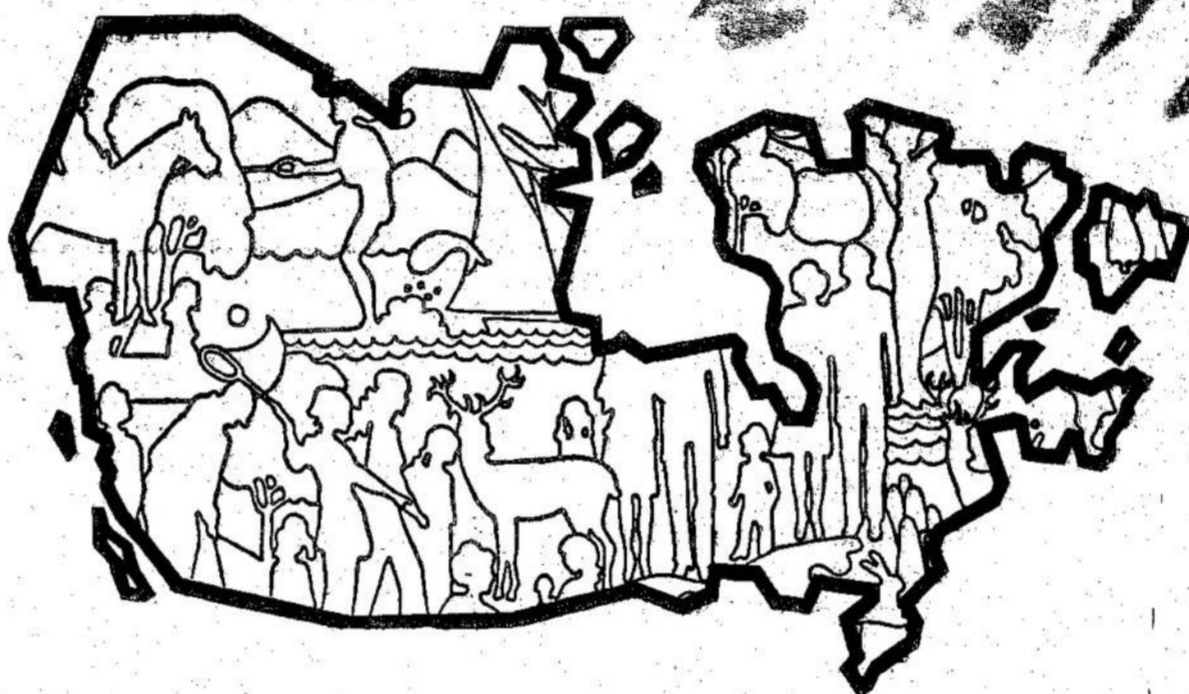
Investigaciją veda naturalizacijos ir imigracijos autoritetai.

Washington. — Atominės Energijos Komisijos praves-ta studija patvirtinusi mintį, kad teroristai gali pasivogti atominės medžiagos ir pasigaminti atominės bombas.

Komisijos atradimus paskelbė senatorius Abraham Ribicoff.

Paryžius. — Gegužės 5 d. Francija rinko naują prezidentą. Spėjama, kad vienu balsavimų neužteks.

Pagal opinijos tyrinėtojus, socialistas Mitterand gausiąs 42 procentus balsų, de-galistas Chaban-Delmas, 18-o finansų ministras Giscard d'Estaing 31.

Kanada - Jūsų šalis

Aplankykite bent dalį jos

šią vasarą

Sveiki, atvykę į šį kraštą — Kanadą. Tai šalis, kurią laikote savo. Tai šalis, kurią parinkote ateinančiom kartom. Ji laukia Jūsų. Dabar.

Aplankykite šią vasarą kurią nors Kanados dalį ir pamatykite jos grožį — ežerus, sraunias upes, masyvius kalnus, miškingus parkus, auksines prerijas, klestinčius miestus bei ramius kaimus. Atsekite Kanados praeitį, lankydami gausias istorines vietas.

Nereikia keliauti labai toli nuo savo namų, kad visa tai pamatytumėt. Pažinę kurią nors Kanados dalį, pažinsite ir savo pačių dalį.

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

Liaudies Balsas

Skelbiama kas antra savaitė Lietuvių Spaudos Draugijos

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS

Prenumeratos kaina:

Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50

į Lietuvą \$7.00 metams

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 140, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

VISAI NEJMANOMA SUPRASTI

Aną dieną federalis finansų ministras John Turner pareiškė, kad vyriausybė negali nieko padaryti infliacijai sulaukyti, kadangi infliacija esanti tarptautinis reiškinys. Toks jo pareiškimas visai nesuprantamas.

Tegul infliacija ir yra tarptautinis reiškinys, bet kodėl negali būti išimčių? Kanada turi pakankamai savo energijos šaltinių, turi pakankamai duonos, pieno, mėsos. Turi pakankamai žemės. Bet visi jie nuolat brangsta. Net žemė taip pabrango, kad jau su auksu lenktyniuojasi. Tokioj didelėj šaly!

Išeitų, kad Kanadą kontroliuoja tarptautiniai monopoliai. Ir Kanados valdžia, pagal finansų ministrą, nieko negali padaryti.

Politikieriai daug kalba apie laisvę, nepriklausomybę, bet kur gi yra ta laisvė ir nepriklausomybė, jeigu Kanada negali būti nepriklausoma nuo užsienio. Perteklius dujų, perteklius alyvos, perteklius kviečių, perteklius žemės, o žmonės skundžiasi, kad sunku verstis.

Socialistinės šalys gyvena tame pačiame pasaulyje. Bet jų ši infliacija, nors ir tarptautinė, neapima. Ten kainos nekyla, bedarbių nėra. Kodėl Kanadoj negalėtų taip būti? Juk Kanada savo turtais netoli atsilieka nuo Tarybų Sąjungos. Nekuriais klausimais Kanada turtingesnė.

NE VISI ŽYDAI TIKI Į GINKLĄ

Dr. Nahum Goldman, Pasaulinio Žydų Kongreso prezidentas, viename Londono laikraštyje rašė:

"Be pilno susipratimo su arabų pasauliu, žydų valstybei Vidurryčiuose negali būti ateities".

Jis sako, kad Izraelis turėjo jau kelis karus, bet nei vienas jų nei kiek nepagerino Izraelio padėties.

Žydai, sako jis, turi laimėti arabų sutikimą, kad Izraelis turi teisę egzistuoti. O tą galima padaryti tik per derybas. Remiantis ginklu, arabai, anksčiau ar vėliau, Izraelį nugalės.

Bet žydų tarpe yra daug karštagalvių, kurie tiki, kad Izraelis yra nenugalimas. Tai didelė klaida.

AUTOMACIJA NEPADEDA

Paštas išleido milijonus dolerių dėl įvedimo automacijos. Ir kas iš to? Juo daugiau automacijos, tuo prastesnis patarnavimas.

Bet pašto patarnavimas kenčia ir dėl kitko. Seniau, beveik niekas nesigarsino laiškais. Dabar garsinimo laišakai sudaro didžiumą. Paštininkai kasdien velka maišus garsinimo laišku. Jie pareikalauja daug darbo ir laiko.

Prie visa to, prisideda ir paštininkų streikai. Vieno streiko pasėkmėms neužsibaigus, prasideda kitas streikas.

REPUBLIKONAMS NESISEKA

Jungtinėse Valstijose republikonai pergyvena didelį krizį. Watergate, prezidento Niksono taksai, numušė republikonų prestižą. Tai parodo rinkimai. Tiesa, tik keliose vietose rinkimai buvo, bet jie buvo reikšmingi tuo, kad demokratai išmušė republikonus iš tokių vietų, kur jie buvo nepajudinami.

Savo laiku Amerikos vardas buvo labai garbingas visame pasaulyje. Ji atsižymėjo laisvėmis, turtingumu. Ne dabar. Supuvimas visame gyvenime. Ir iš viršaus.

Kol kas nesimato jėgų, kurios galėtų pavaryti senas partijas, suėstas korupcijos.

Panerio tarybinis ūkis specializuojasi daržininkystėje. Šio ūkio plotas skaičiuojamas vos dešimtimis hektarų, o jo pajamos pernai siekė beveik pustrėčio milijono rublių.

Šiemet Vihniaus gyventojams jau patiekta daugiau

kaip 66 tūkstančiai kilogramų svogūnų laišku, 2,400 kilogramų salotų, 11 tūkstančių kilogramų agurkų. Šiltnamiuose noksta pomidorai.

Nuotraukoje: agurkų augintoja O. Jasiūnienė nuima derlių.

(A. Paljonio nuotrauka)

Didžiuliai Projektai ir Jų Problemos

Apie Kvebeko provincijos projektą pabudavoti eilę užtvankų ant upių, įtekančių į James Bay įlanką, jau nemažai buvo rašyta didžiojo spaudoj. Tas projektas, kaip žinia, apima didelį plotą ir liečia kelis tūkstančius žmonių, vyriausiai indijonų. Jo įgyvendinimas atsies virš 5 bilijonų dolerių. Pradiniai darbai jau pradėti.

Didžiausia problema tenai yra vietiniai gyventojai. Užtvankos ir elektros stotys iš pamatų pakeistų jų gyvenimą. Keliems tūkstančiams jų tektų išsikelti iš savo gyvenviečių. Už tai jie buvo išgavę iš teismo draudimą tęsti darbus. Jų draudimas buvo atmestas apeliacijų teismo. Galutiną sprendimą darys aukštesnis teismas.

Kvebeko valdžia siūlo indijonams nemažą sumą pinigų, bet jie nelinkę priimti.

Dar didesnis projektas bus dujų vamzdžio pravedimas iš Arktiko į pietus. Vamzdžio ilgis būtų 2,598 mylios. Jo pravedimas kainuotų virš 6 bilijonų dolerių. Vamzdis būtų 48 colių diametro. Per parą praleistų 4 su puse bilijono kobinių pėdų dujų.

Vamzdis turės būti nutiestas, jeigu jis bus nutiestas, Mackenzie Valley (Mackenzie upės slėniu). Iš Arktiko per Northwest teritoriją, per Albertą iki Calgario. Iš ten viena šaka eitų į JAV, o kita į Saskatchewaną.

Šio projekto įgyvendinimui yra susidaręs konsortiumas iš 27 kompanijų. Daugiausia, žinoma, svetimsalių, bet įeina ir Kanados, jų tarpe ir Canada Development Corporation.

Reikėtų 2,520,000 tonų vamzdžio. Jo pagaminime turėtų dalyvauti ne tik Kanados, JAV gamyklos, bet ir kitų šalių.

Cia, kaip ir Kvebeke, atsiranda daug sunkiai nugalimų problemų. Slėnyje gyvena daug indijonų ir eskimų. Jie ketina pasipriešinti. Jie skaito, kad tai jų žemė. Jeigu jie ir sutiks, tai kainuos dar bent \$800,000,000. Jūs turės sumokėti Kanados vyriausybė iš visuomenės išdo.

Prisibijoma, kad būtų pažeista aplinka. Einant į šiaurę žemės sluogsnis, kuris atšyla vasarą, sudaro vės apie pėdą storio. Augalai, išnaukinti tiesiant vamzdį, negalėtų greitai ataugti. Gali prasidėti didelis ekologinis pasikeitimas. Prisibijoma, kad gali labai atsitipti ir į gyvūnijų gyvenimą.

Tas, be abejo, dar ne visas. Jeigu tie bilijonai dolerių būtų sukelti Kanadoje, tai būtų išsemti rezervai ir nebebūtų iš ko plėsti Kanados ekonomiką. Nukentėtų kiti projektai. Jeigu kapitalas būtų importuotas iš užsienio, tai būtų labai didelis svetimsalių įsiveržimas. Prie to, Kanados doleris pakiltų. Kanados gaminiamis būtų sunku konkuruoti su kitų šalių gaminiais. Sumažėtų eksportas.

Tas irgi dar ne visas. Kaip Kvebeke elektros stotelių, taip ir dujų vamzdžio vakarinėj Kanadoj, kol kas Kanadai nereikia. Kanada gali apsirūpinti energija tais šaltiniais, kurie jau veikia. Kvebeko valdžia, pravedusi savo projektą, parduotų elektros srovę amerikiečiams. Dujų vamzdžio nori tarptautinės kompanijos, kad būtų galima pasidaryti pelno iš dujų, parduodant jas amerikiečiams. Apskaičiuojama, kad dujų šaltiniai turi 7 trilijonus kubinių pėdų dujų, amerikiečių kompanijos jau yra pardavusios 21 trilijoną kubinių pėdų dujų,

Lotynų Amerikoje Pučia Kiti Vėjai

Lotynų Amerikos šalys nuo pat iškovoavimo nepriklausomybės visuomet šokinėjo per užsienio monopolijų virvutę. Monopolijos net parinkdavo joms valdžias, geruoju ar piktuoju, generolų perversmais. Kontinentas net buvo pravardžiuojamas generolų perversmų kontinentu.

Pastaraisiais keliolika metų ten irgi papūtė kitokie politiniai vėjai. Pirmutinė, kuri išsilaisvino iš užsienio monopolijų orbitos, buvo Kuba. Monopolijos prie jos savo nagų iš toli nebegali prikišti. Kitos šalys irgi vis drąsiau kelia savo balsą. Su nepaklusnėmis begalima susidoroti tik pasitelkus la Čilės fašistinius militaristus, bet ne su visomis.

Pavyzdžiui, ir nedidelė Panama pareikalavo panaikinti 1903 metų kanalo zonos sutartį ir susitarti dėl naujos. Teko nusileisti ir sutikti tartis. Peru Respublika irgi drąsiai nacionalizuoja užsienio firmas ir nieko nepaisydama vysto savo nacionalinę ekonomiką. Venecuella naftos kompanijas vis labiau ima už pakarpos. Argentina vasario pradžioje pasirašė didelę ir visokiariopą kooperavimo sutartį su TSRS. Kosta Rikoje monopolijų pakalikai rinkimus prakišo. Ne kas buvo sekretoriui H. Kissingeriui lotynoamerikiečių ministrų susirinkime Meksikoje vasario pabaigoje; Atlantoje, kaip atrodo, bus dar prasčiau.

Mainosi margo svieto rūbai monopolijų nenaudai.

J. Žaliukas

Detroit. — General Motors korporacija vedanti derybas su Tarybų Sąjunga dėl prekybinių mainų.

GM duotų Tarybų Sąjungai \$100,000,000 vertės įvairių mašinų žemei kilmoti, o GM gautų iš TSRS medžio.

nors vamzdžio tiesimas dar nepradėtas.

Taigi, jeigu kada ateityje Kanadai prisireiks tų dujų, tai jos bus jau sunaudotos.

Žmonės, kurie kritiškai žiūri į šiuos projektus, reikalauja pirmiausia susitarti su vietos gyventojais; išstudijuoti Kanados poreikius ir žiūrėti, ar iš tikro bus kokia nauda Kanadai iš to vamzdžio; įsitikinti, ar nebus pažeista ekologija; pasverti Kanados finansinius resursus.

Korporacijoms kurioms rūpi tik pelnas, mažai apeina Kanados jaunesniųjų kartų ateitis. Bet Kanados autoritetai negali nekreipti į tai atydos. Kanadiečiai turės gyventi ir po to, kai tenai dujų nebebus.

P

Balar
dies Ba
suose d
čių. Dė
paštas

Už st
pats pa
Pašti
darbini

prie au
ma 50 c
gautav
komis.

Strėi
jo darb

Dėl s
vės or
kaip, t
ti. Orla
riai ka
sustre
judėjin

Toro
streiku
kai. Ji
bai ma
dirbą
vaite.

NDI
stabą

Jis s
kai, k
darbiu
kalavi
padėtu
mus a
vos m
j valan

Ištil
tauja
iki \$8.

Pav
streik
kelio p
tūksta

Tą
apie d
ninkus

Kon
field
malda
padėtu
deau v
rinti n
žmoni

Kiel
žnomo
ar ko
duotų

Kit
kimai

Kiel
nuom
Rini
tų val
tų val

Dau
lament
veikia,
neturi

Kit
versta
partija

Star
berala
mą.

Pastabos

Balandžio 19 dienos Liaudies Balso laida išgulėjo maišuose dirbtuvė virš 2 savaitė. Dėl paštininkų streiko, paštas visai nepriėmė.

Už streiką, atrodo, kaltas pats paštas viršininkas.

Paštininkai skundėsi, kad darbininkams, pastatytiems prie automatų, buvo mokama 50 centų mažiau, negu jie gaudavo, skirstydami rankomis.

Streikas jau užsibaigė, bet jo darbas negreit įeis į vėžes.

Dėl streiko buvo sušūbavęs orlaivių judėjimas. Jei kaip, tai jis gali visai sustoti. Orlaivių stočių kontrolieriai kalba apie streiką. Jiems sustreikavus, aišku, orlaivių judėjimas sustotų.

Toronte veikiausiai sustreikuos ligoninių darbininkai. Jie skundžiasi, kad labai mažai uždirba. Kiti neuždirbą nei 100 dolerių į savaitę.

NDP lyderis davė gerą pastabą darbininkams.

Jis siūlo, kad tie darbininkai, kurie gauna gerus uždarbius, susilaikytų nuo reikalavimų pakelti algas, bet padėtų išsireikalauti pakeltimus algų tiems, kurie gauna vos minimumą — vos po \$2 į valandą.

Ištikro, daugiausia purkštą tie, kurie uždirba net iki \$8.00 į valandą.

Pavyzdžiui, keias savaites streikavo St. Lawrence jūrų kelio pilotai, gauną dešimtis tūkstančių dolerių į metus.

Tą pat galima pasakyti ir apie orlaivių stočių gaisrininkus.

Konservatų lyderis Stanfield aną dieną maldaute maldavo NDP lyderį, kad padėtų jam nuversti Trudeau valdžią. Girdi, ji neturinti nieko gera dėl Kanados žmonių.

Kiek ji gera padarė, visi žinome, bet klausimas stovi, ar konservatai ką daugiau duotų?

Kitas klausimas, o ar rinkimai pakeistų padėtį.

Kiek atrodo, tai žmonių nuomonų pasikeitimo nėra.

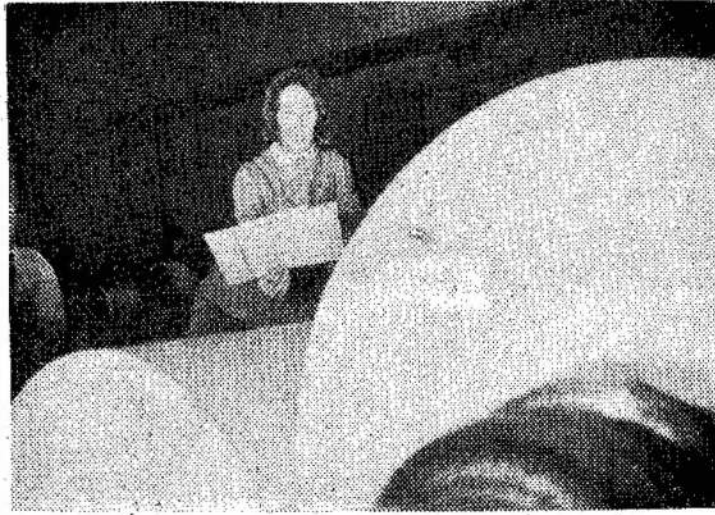
Rinkimai tikrai sutrukdytų valdžios darbą ir padarytų valstybės išdui nuostolių.

Daug kas mano, kad parlamentas ir valdžia geriau veikia, kai nei viena partija neturi daugumos.

Kitais sakant, valdžia priversta kreipti atydą į kitas partijas.

Stanfieldas teigia, kad liberalai pildo NDP programą.

J. Y.

Naujųjų Verkių popieriaus fabrikuose šiemet pagamins 18,5 tūkstančio tonų penkių rūšių popieriaus. Šiais metais pradedamas gaminti brangias medžio rūšis imituojantis popierius. Jis bus

naudojamas baldų gamyboje. Nuotraukoje: laborantė Genė Kalenda tikrina gatavos produkcijos kokybę.

(A. Palonio nuotrauka)

Ir Kas Tik Neišnaudoja Kanados

N. AUKŠTUOLIS

Kanada, atrodo, yra vienieta savo kapitalą Kanadonintele šalis pasaulyje, kur gali bile kas pasišienauti dolerį.

Tarptautinės korporacijos pasigrobė Kanados resursus. Jau joms nebereikia investuoti didelių pinigų tolimam Kanados turty supirkimui. 90 procentų metinių investavimų jos gauna iš savo kompanijų Kanadoje. Gauda peką jos naudoja tolimam Kanados turty supirkimui. Kas sako, kad Kanadai būtų sunku be svetimų kapitalo investavimų, matyti užmiršta faktą, kad dabar mažai to svetimų kapitalo investuojama.

Tas dar ne viskas. Kanadoje sienaujasi ir kitoki dolerio ieškotojai. Toronto aldermanas Karl Jaffary aną dieną pateikė miestui 19 puslapių raportą, kaip šimtus milijonų dolerių investuoja Toronte įvairūs spekuliantai, Mafija ir kitos kriminališko pobūdžio organizacijos. Buvo iškelta viršun, kad JAV raketieriai, pasisamdę Kanadoje tarpininkus, investuoja savo pinigus į nuosavybę, kurias paskui parduoda ir tokiu būdu legalizuoja savo kapitalą. Jis biznis buvo pavadintas dolerių skalbimu Kanadoje.

Britų Kolumbijos premjeras David Barrett, pabuvojęs Hong Konge, pareiškė, kad Hong Kongo investoriai Kanadoje yra "kraujageriai kapitalistai". Kanados valdžia, sakė jis, turėtų griežtai kontroliuoti investavimus į nejudomą turtą. Tokie Hong Kongo kapitalistų investavimai Kanadoje, sako Barrett, prisideda prie žemės ir namų kainų iškėlimo. Dėl tokių spekuliacijų kanadiečiai nebegali įpirkti namų.

"Labai aišku, kad Hong Kongo milijonieriai, investuoją savo kapitalą Kanadoje, tuos pinigus gauna ne taip jau švairiu būdu", sakė jis.

"Nereikia būti Hong Konge labai ilgai, kad pamatytum, kaip nekuri žmonės turi dirbti ir gyventi, ir suprastų, kad milijonieriai neuždirbo tų pinigų savo prakaite". Jo apskaičiavimu, Hong Kongo kapitalistams priklauso 10 procentų Vancouverio miesto centro nuosavybių.

Siais metais Hong Kongo spekuliantai investuosią Vancouverio ir Toronto pertes nemažiau \$100,000,000. Tuos investavimus drąsina Toronto nejudomojo turto (realstate) pardavinėtojai, ta'bindami Hong Kongo laikraščiuose didelius skelbimus.

Britų Kolumbijos valdžia, sakė Barrett, imsis priemonių užkirsti kelią tiems spekuliantams. Gali būti priimti įstatymai, kurie neleis kanadiečiams būti tarpininkais Hong Kongo milijonieriams.

"Aš noriu pasakyti Hong Kongo milijonieriams", pasakė jis būdamas Hong Konge, "kad mes nenorime pinigų, kuriuos jie pasidarė iš kitų žmonių prakaito, ir mes nenorime, kad mūsų properčių kainos būtų išpūstos taip, kad kanadiečiai nebegalėtų įpirkti".

Jis buvo ir Japonijoje. Tikisi, kad japonai pabudavę Britų Kolumbijoj didelę plieno įmonę, kurią valdys Britų Kolumbijos valdžia.

RAGINA UZDRAUSTI MOKYTOJŲ STREIKUS

WindSOR. — Ontario Federation of Home and School Association priėmė rezoliuciją, reikalaujančią pakeisti Ontarijos švietimo sistemą taip, kad nebūtų leidžiamas mokytojams streikuoti.

Asociacijos atstovauja 50,000 narių.

Viešnagė Norvegijoje

Tarybų Lietuvos meno meistrų grupė dalyvavo renginiuose skirtuose TSRS ir Norvegijos diplomatinėms santykių užmezgimo 50-osioms metinėms.

Tai buvo pirmoji respublikos meno veikėjų išvyka į Norvegiją. Joje dalyvavo Lietuvos TSR liaudies artistas, TSRS Vastybinės premijos laureatas R. Siparis, solistės N. Ambrazaitytė ir R. Maciūtė, baleto šokėjai S. Masaniovaitis ir R. Minderis, birbynininkas P. Tamošaitis ir dirigentas Ch. Petašinskas.

Svečių iš Lietuvos koncertus norvegai visur sutiko nuoširdžiai ir svetingai. Didelį susidomėjimą sukėlė lietuvių liaudies melodijos.

Norvegijos - TSRS draugijos vadovai pareiškė pageidavimą įsteigti draugijos Lietuvos skyrių, siekiant toliau plėsti abipusius ryšius, didinti bendrą indėlį į taikos reikalą.

Informacija Bus Perduodama Sparčiau

Pastaraisiais metais Tarybų Lietuvoje daug daroma, kad tobulėtų informacijos perdavimo sistema. Antai neseniai Viniuje pradėjo veikti trys Jugoslavijos firmos "Nikola Tesla" abonentinio telegrafo stoties kompleksai. Jie gali aptarnauti 1-200 teletaipų — šešis kartus daugiau, negu iki šiol naudoti įrenginiai. O štai dabar tokia pat stotis pradėta montuoti naujuosiuose Panevėžio tarp miestinio telefono ir telegrafo rūmuose.

Per artimuosius dvejus metus jugoslaviška abonentinio telegrafo aparatūra bus tap pat sumontuota Klaipėdoje, Šiauliuose ir Kaune.

Apie Studentų Kūrybos Parodą

Didelį visuomenės susidomėjimą sukėlė Vilniuje, Dailės parodų rūmuose, vykianči Lietuvos TSR Dailės instituto studentų kūrybos paroda.

Joje pateikti geriausi diplominiai, kursiniai bei vasaros praktikos darbai. Daug darbų studentai yra sukūrę pagal pramonės įmonių, statytojų užsakymus. Kai kuriuos miestų skverus, paminklines — istorines vietas puošia instituto diplomatų skulptorių darbai, vidurines mokyklas — jaunųjų monumentalistų sukurtos freskos, keramikiniai pano. Studentų drabužių modeliotojų darbai buvo eksponuojami tarptautinėse parodose Londone ir Montrealyje.

ŠYPSENOS

Nepatiko

"Aš paklausiau tavęs ir nuėjau pas psichiatrą", prisipažino draugas.

"Ir ką jis tau padarė?"

"Liepė užsimokėti iš kalno".

"Kodėl?"

"Aš pasiskundžiau, kad mano atmintis pasidarė labai prasta".

Ilgai netruks

Mergaitė susidomėjo angelais.

"Ar angelai iš tikrųjų gali skraidyti?" paklausė ji motiną.

"Taip, jie skraido".

"O kodėl mūsų tarnaitė negali skraidyti?"

"Ji ne angelas".

"Dadis aną vakarą sakė jai, kad ji yra tikras angelas".

"Jei ji yra angelas, tai ji rytoj išskris iš mūsų namų su visais savo daiktais".

Kaip tą suprasti?

"Kaip tą išaiškinti?" kreipėsi žmona į vyrą.

"Ką suprasti?"

"Tu manęs nepažūciai, jau penki metai, o sumuše žmogų, kuris pabučiavo. Kodėl?"

"Jis bando skebauti".

Parodų Salėse

Vilniuje, Dailės parodų rūmuose, atidaryta dailininkės Marijos Švažienės gobelenų ir kilimų paroda. Ši tekstilinė — aktyvi respublikinių, sąjunginių parodų dalyvė, jos kūriniai buvo ekspozuojami Bukarešte, Berlyne, Varšuvoje, Helsinkyje.

Gretimoje rūmų salėje lenkytojams pateikta "Naujiečių" spaudos agentūros fotokorespondento Lietuvoje M. Baranausko kelionės į užsienį kūrybinė ataskaita — fotoparoda "Kuba - Marokas - Prancūzija", kurioje ekspozuojama apie 80 darbų.

Respublikinėje bibliotekoje veikia slovaku poeto revoliucionieriaus Janko Kralio kūrybos paroda. Ji supažindina su slovaku laisvės ir socialinio išsivadavimo dainiumi, ryškiai revoliucinio romantizmo atstovu, kurio 150-sios gimimo metinės buvo plačiai pažymėtos 1972 metais. Ekspozicijoje taip pat atsispindi Slovakiijos ir Lietuvos bibliotekinių ryšių.

T. Baranauskienė

Zemės Slinkimas Pražudė Du Šimtus Žmonių

Huancayo, Peru. — Virš 200 žmonių žuvo per žemės slinkimus, kurie sunaikino kelis kaimus ir miestelius.

KAS NAUJO PASAULYJE

Galų gale Portugalijoje nuverstas M. Caetano režimas, tęsęs Salazaro diktatūrą. Nuvertė ginkluotos jėgos, vadovybėje generolo Antonio Spinoła. Šalyje pasireiškia didelis žmonių pasitenkinimas ir džiaugsmas.

Generolas A. Spinoła buvo Caetano pašalintas iš generalinio štabo prieš mėnesį laiko, už tai, kad jis parašė knygą, kritikuojant valdžios vedamą karą Afrikoje.

Generolas Spinoła ir aplamai dauguma militaristų buvo tos nuomonės, kad Portugalija veltui žudo savo ir kolonijų žmones. Ji negali tenai laimėti su ginkiu.

Nauja valdžia sako, kad ji nutrauks karą Guinėjoj, Angoloj ir Mozambike. Tačiau ji nieko nesako apie davimą nepriklausomybės tom kolonijoms.

Spinoła pasakė, kad už kokių metų bus pravedi demokratiniai rinkimai Portugalijoje.

Jis taipgi pažymėjo, kad paleisti politiniai kaliniai.

Atrodo, kad buvo pasikėsimas nuverstį Egipto valdžią su prezidentu Anwaru Sadatu priešakyje. Buvęs ir pasikėsimas nužudyti prezidentą Sadatą. Buvęs padarytas užpuolimas ant militarinės mokyklos tuo metu, kai tenai buvo ir prezidentas. 11 asmenų buvo užmušta.

Egipte reiškiamas mintis, kad viso to pasikėsimo kaltininku yra Libijos prezidentas.

Iškilmės Vilniuje

Vilnius. — Balandžio 22 dieną džiugi žinia Lenino gimimo dieną apskriejo Tarybų Lietuvą. Greta įžymių šalių mokslininkų, išradėjų, kultūros ir meno darbuotojų, TSRS Centro komitetas ir TSRS ministrų taryba 1974 metų Leninę premiją paskyrė Vilniaus Lazdynų gyvenamojo rajono kūrėjams.

Lenininės premijos laureatais tapo architektas autorių kolektyvo vadovas Vytautas Čekanauskas, architektai Vytautas Kazimieras Balčiūnas ir Vytautas Bredikis, LTSR nusipelnęs statybininkas architektas Gediminas Valiuskis, LTSR nusipelnęs inžinierius Algimantas Kleintotas ir inžinierius Vincetas Šileika.

Ta proga šiandien Lazdynuose įvyko Tarybų Lietuvos sostinės gyventojų mitingas.

Lazdynai — vienas jauniausių naujųjų Vilniaus rajonų, išsidėstęs dešiniajame Neries krante, vakarinėje miesto dalyje. Jame gyvena daugiau kaip 40,000 žmonių.

V. Petkevičienė

las Gaddafis. Užpuolimo ant "Larinč" mokyklos lyderis anksčiau turėjęs ilgą privatišką susitikimą su Gaddafiu.

Tarp Egipto ir Libijos lyderių nesantaika buvo jaučama jau kuris laikas. O vėlesniu laiku, Egipto prezidentui pakrypus amerikiečių pusėn, Libijos nusistatymas prieš Sadatą pagriežtėjo.

Čiangkaišekininkai, kurie įsitvirtinę Taiwane (Formosoje), susipyko su Japonija. Jie informavo Japoniją, kad Japonijos orlaiviams nebus leidžiama nusileisti Taiwane, taipgi, kad Taivano orlaiviai nebeskris į Japoniją.

Priežastis šio Taivano atsiskukimo nuo Japonijos yra ta, kad Japonija pasirašė su Kinija sutartį dėl orinio susisiekimo.

APIE VISKĄ

Jau buvo rašyta, kad JAV sudarė kliūtį Montrealo kompanijai parduoti garvežius Kubai. Bet, kadangi kompanijos direktorių daugumą sudarė kanadiečiai, tai kompanija nutarė parduoti garvežius Kubai. Tačiau veikiausiai amerikiečiai direktoriai bus baudžiami, kaip sulaužę įstatymą, draudžiantį prekiauti su priešu.

Visai kitaip įvyko Argentinoje. Trys didžiosios amerikines auto kompanijos Argentinoje buvo paliuosuotos nuo to įstatymo ir galės parduoti Kubai automobilių ir sunkvežimių už \$150,000,000.

Klausimas kyla, kodėl gi Argentinai buvo padaryta tokia nuolaida? Greičiausiai Argentinai valdžia tvirtiau pasipriešino JAV valstybės departamentui. Kanados valdžia, matyti, per daug baiminasi tvirtiau kalbėti su JAV valstybės departamentu.

Iš tikrųjų, Kanadoje veikiančios svetimsalių kompanijos turėtų laikytis Kanados įstatymų, žiūrėti Kanados interesų.

—

Federalis sveikatos ministras Marc Lalonde iškėlė parlamentui priimti įstatymą, draudžiantį World Football Lygai veikti Toronte. Daug kam tas labai nepatinka. Kiti sako, kad tai prieškonstitucinis užmojis.

Ministras, iš savo pusės, nurodo, kad čia yra tas pat, kaip ir kitais atsitikimais vyriausybės įsikišimas. Vyriausybė, gindama Kanados interesus, neleidžia parduoti uranijaus kasyklas svetimsaliams. Buvo eilė tokių įsikišimų. Svetimsaliams nevalia kontroliuoti Kanados bankus, radio stotis ir t. t.

Pietų Afrikos rasistinė J. Vorsterio valdžia džiaugiasi, kad laimėjo rinkimus. Ir kaip ji nelaimės, jei tik baltieji galėjo balsuoti.

Milžiniška negrų dauguma Pietų Afrikoje ir šiais atominiais laikais neturi teisių dalyvauti valdžios rinkimuose.

Hearsto dukterė Patricia pagamino naują juosteles, kuriose ji užginčija gandus, būk ji banko apipilėme dalyvavo po prievarta.

Girdi, ji dalyvavus laisvu noru, su užtaisytu šautuvu.

Savo tėvą vadina "kiaule". Atsižada ir savo vaikiną.

Kaip ji taip greitai pasidavė tiems Symbionese "revoliucionieriams", yra tikra misterija. Ta "armija" susideda iš mažo skaičiaus jaunų žmonių. Nemažai joje yra jaunų moterų.

Ministras noris apsaugoti kanadiečių komandas. Jei amerikiečiai įsigalės Kanadoje, tai kanadiečių komandoms bus sunku išsilaikyti.

Toynbee, pagarsėjęs britų filosofas, pranašauja neoklaidą ateitį kapitalistinėms šalims.

Jis sako, kad politikieriai dar nedrįsta pasakyti savo žmonėms, bet teisybė kyanti į viršų. Taip vadinamos išsivysčiusios, industrinės šalys neilgai galėsiančios augti. Priešingai, augimą pakeisianti recesija. Kilsią didelį neramumą, kurie situaciją dar daugiau pablogins. Pasireiškianti anarchija, vioujiniai karai.

Ta anarchija pastūmesianti prie žiaurių diktatūrų.

Taipgi privatiškai nuosavybei ateisias galas. Gal tik gyvenamieji namai liksią privatiškose rankose.

Tokia regimentacija būsianti neišvengama, kaip kad būna atsitikime karo.

Bet tame jis mato ir gera. Girdi, visuomenė atgimsianti divasiniai, moraliai.

Pagyvensime, pamatysime.

Pilotai, kurie veda laivus St. Lawrence upė, buvo sutreikavę. Jie reikalavo pakelti algas \$9,000 į metus iki \$38,000.

Jiems buvo pasiūlyta pakelti \$6,000 į metus, tai susiraukė.

O kiek gi darbininkų uždirba \$6,000 į metus?

Toronto policininkams pakelė algas 15 procentų. Pirmo laipsnio policininkas dabar gaus \$14,139 į metus.

Nėra dyvo, kad infliacija kyla.

Kada Antantė Prisiminė Lietuvą

Lietuvos buržuazinei valstybei ypač reikšmingi 1918-1922 metai. Tuo laiku buvo sudaromas buržuazinis valstybinis aparatas, steigiamos įvairios vaistybinės ir visuomeninės institucijos, nustatomi santykiai su užsienio šalimis.

Buržuazinėje istoriografijoje šiam laikotarpiui buvo skirta daug dėmesio. Buržuaziniai istorikai įvykius nušvietė iš savų klasinių pozicijų.

Pastaraisiais metais pasirodžiusios prof. K. Navicko ("Lietuva ir Antantė") bei doc. R. Žiugždos ("Po diplomatiškos kraiste") monografijos iš marksistinių pozicijų vertina buržuazinės Lietuvos valstybės kūrimosi laikotarpį. Prie to prisideda ir senesniai išėjusi istorijos mokslų kandidatės R. Žepkaitės monografija. Knygoje aptarti pirmieji lietuviškosios buržuazijos diplomatiškos žinginiai tarptautinėje arenoje bei imperialistinių valstybių pastangos įtraukti Lietuvą į savo politikos labirintus.

Chronologiniai monografijos rėmai — 1918-1922 m., tai yra, pradedant lietuviškosios buržuazijos pirmaisiais žingsniais kelyje į valdžią ir baigiant tuo metu, kai Lietuvos buržuazinė valstybė de jure pripažino visos didžiosios valstybės. Autorė atskleidžia reakcingą imperialistinių valstybių politiką Lietuvos valstybingumo atžvilgiu, parodo jų pastangas, įtraukiant Lietuvą į koaliciją, nukreiptą prieš Tarybų Rusiją.

Kalbėdama apie pagrindines aplinkybes bei prielaidas, kurių dėka galėjo įsikurti ir išsilaikyti Lietuvos buržuazinė valstybė, autorė visiškai pagrįstai nurodo tokius pasaulines reikšmes politinius įvykius, kaip Spalio socialinės revoliucijos pergalė Rusijoje, revoliucija Vokietijoje ir Vokietijos pralaimėjimas kare. Tik sužlugus imperialistinių valstybių pastangoms atstatyti Rusijoje kapitalistinę santvarką, buvo atsakyta "vieningos ir nedalijamos Rusijos imperijos" gynimo. Tik tada imperialistinės valstybės pakeitė savo politiką ir Lietuvos bei kitų Pabaltijo kraštų atžvilgiu. Reikalavimą sugrąžinti atskilusius kraštus atgal į Rusijos imperijos sudėtį pakeitė siekimas įtraukti tuos kraštus į kovą prieš Tarybų Rusiją, paversti joms antitarybinį placdarmu. Tik tada imta kalbėti apie jų nepriklausomybę. Tuo tikslu imperialistinės valstybės teikė paramą ir Lietuvos buržuazijai. Ši parama ir nulėmė Lietuvos buržuazijos pergalę prieš darbo žmones, siekusius Tarybų valdžios

Lietuvoje, ir padėjo jai įsitvirtinti valdžioje.

Darbe parodyta, kaip Tarybų Rusija ne kartą veiksmingai padėjo buržuazinei Lietuvai sunkiomis jai politinėmis aplinkybėmis.

Lietuviškosios buržuazijos interesai dažnai nesutapdavo su imperialistinių valstybių valdančiųjų slugsnių reikalavimais. Todėl "Lietuvos buržuazinė vyriausybė, — rašo autorė, — buvo priversta laviruoti, orientuotis padėtyje, naudotis prieštaravimais, ieškoti kelių ir taktikų savo stekiams įgyvendinti ar apginti".

R. Žepkaitės darbas padės skaitytojui giliau suprasti imperialistinių valstybių užsienio politiką apskritai ir ypač jų tikslus bei siekius mažų valstybių atžvilgiu.

J. Šatas

Teisės mokslų kandidatas

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

K. Makarevičius, Vancouver, prisiuntė dvi naujas prenumeratas užrašytas į Lietuvą Antcės Greittinger.

Ad. Vitkauskas, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo LB paramai \$3.

G. N. Kukeniai, Cowansville, Que., atsinaujindami prenumeratą paaukojo \$5.

M. Galinaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

Visiems už pasidarbavimą ir paramą Liaudies Balsui, širdingai ačiū.

Administracija

Parapijonys Norėjo Nužudyti Kunigą

Cuernavaca. — Šio Meksikos miestelio vienos parapijos parapijonys peršovė Romos katalikų kunigą, jų pačių kleboną. Kunigui, tačiau, pavyko pabėgti.

Parapijonys supyko ant kunigo Mendoza už tai, kad jis dalyvavo mitinge su protestonais.

Paieškojimas

Paieškau Povilo Leikos. Iš Lietuvos paeina iš Mikierių kaimo, Simonių valsčiaus. Atvykęs į Kanadą 1926 m. Paskutiniu laiku dirbo Missanabie, Ont. Pats ar žinančiai apie jį atsiliepkite, už ką būsiu labai dėkingas. Turiu svarbių žinių iš Lietuvos.

John Baršauskas,
6330 St. Michel Blvd.
Montreal, Que.
H1Y 2E7

KAIP PASIKEITĖ MŪSŲ KAIMO ŽMOGUS!

Laisvalaikis Lietuvos Kaime, Koks Jis?

Vieną pavasarį šio šeštadienio pavakarę į Upytės kultūros namus išsirušė viena Kunickų šeima; pats šeimos galva, pensininkas Antanas, jo žmona, Upytės bandymų stoties darbininkė Janina ir sūnus, bandymų stoties eksperimentinio ūkio inžinierius Antanas.

Kurgi nusėdėsi tokį vakarą namie! Juk jau senokai skelbimai kvietė: kultūros namuose įvyks vakaras, kuriame pasirodys vietos savi-veiklininkai. O jame dalyvaus ir Antanas, grojantis akordeonu orkestre. Reikia pasiklausti, pasižmonėti, pabendrauti su kaimynais.

Iš tiesų, salė prisirinko pilnutėlė. Čia beveik visų veidai gerai pažįstami, savi. Kaip ten bebūtų — žmogui tarp pažįstamų visada kažkaip mieliau, jaukiau.

Ir kai iš sceną išėję dainininkai užtrūkė linksmą dainą, kai muzikantai, vienas kitam nenusileidami, virkdė instrumentus, salės langai sudrebėjo nuo vieningų šūtučių...

Sena ir dar netaip sena praeitis

Sėdėdama salėje, nejuoči-

m's pagalvojau — kaip pasikeitė mūsų kaimo žmogus! Aš jau nekalbu apie tolimus laikus, kada nedarbo dienomis žmonės, ypač moterys, galima sakyti, tik į bažnyčią kelią težinojo. Na, o vyrai dažniausiai arba į karčėmą pasukdavo, arba susėdė prie stalo, kaip sakė poetas Kazys Binkis, "kortų kaladė tašė".

Dar ir mūsų laikais, prieš keliolika metų, neretai žmonės būdavo kažkokie užsi- sklendę, bevėlydavo daugiau namie sėdėti, mažiau bendradavo vieni su kitais. Gal būt, taip buvo ir dėl to, kad kultūrinis darbas buvo ne toks aktyvus, kad daugiau tekdavo rūpintis ūkiniais, ekonominiais reikalais.

Ir kaimietis ne vien duona gyvena...

Dabar laikai kitokie. Ūkiai — turtingi, gerai moka už darbą, stato gyvenamuosius namus. Vien Ąriškių kolūkis per metus kolūkiečiams pastato po 12 ir daugiau gyvenamųjų namų su visais patogumais.

Sakoma, kad žmogus ne vien duona gyvas. Mūsų apylinkės žmonėms dabar

neriekia daug galvoti, kaip praleisti laisvalaikį.

Pagrindinė vieta, centras, kur žmonės leidžia savo laisvalaikį, ilsisi, lavinasi, yra kultūros namai. Jų apylinkėje turime dvejetą — Upytės ir Ąriškių. Pastarieji ypač puošnūs, niekuo nesiskiria nuo miestietiškių. Kultūros namuose rodomi kino filmai, į juos atvyksta ir įvairių teatrų artistai, pasižymėję dainininkai, muzikantai.

Labai daug žmonių patraukia prie kultūros namų veikianti saviveikla. Čia yra dramos ir skaitovų, dainininkų ir muzikantų, pagyvenusių žmonių bei jaunimo šokių ir dar kitokie būreliai.

Mūsų Juozai, Jonai, Bronės ir Valerijos

Kiekvienoje repeticijoje pamatysite mokytoją Valeriją Batięnę su vyru Jonu, kuris dirba nelengvą traktorininko darbą. Jie auginą tris mokyklą lankančias dukras. Rūpesčių nemaža, bet jie visuomet suranda laiko ateiti į kultūros namus. Čia juos atveda meilė menii, noras dvasiškai turtėti. Arba eksperimentinio ūkio sekretorė Bronė Kučienė ir jos vyras vairuotojas Juozas. Jie taip pat turi nemažą šeimą, aibę reikalų ir darbų, tačiau yra vieni aktyviausių savi-veiklininkų. Jie vieninai tvirtina, kad repeticijos, koncertai — geriausias poilsis.

Kartais manęs klausia: o kaip savo laisvalaikį leidžia senesnio amžiaus žmonės, pensininkai?

Atsakysiu trumpai: jų irgi nepamirštame. Visuomeninės organizacijos jiems sistemingai rengia vakarones su specialia programa. Nusipelnę žmonės pagerbiami, jubiliejaus ar šiaip kokia kita proga juos sveikina ūkių vadovai, įteikia dovanėles. Prie favos puoduko pensininkai dainuoja savo jaunystėje pamėgtas dainas, šoka senovinių liaudies šokių. Nepažeidžiami tokių vakaronių šokėjai ir dainininkai — Julija ir Bronius Laimikai, Ona ir Vincas Aleknos, Kazimieras Masiokienė, Adomas Pabedniskas... Argi visus išskaičiuosi? ...

Suprantama, ne kiekvienas

gali nueiti į koncertą, kiną. Jų laisvalaikį užpildo laikraščiai, žurnalai, radijas, televizija. Beje, iš 762 apylinkėje gyvenančių šeimų televizorius turi 516. Ir bibliotekoje skaitytojų netrūksta. Bene dažniausiai čia sutiksi kiauilių šėrėją Marijoną Cėciūniene, vairuotoją Albiną Čėponį, lauko darbininkę Janiną Juknevičienę.

Gamta vilioja jaunus ir senus

Na, o kai ateina vasara, visus į savo prieglobstį vilioja gamta. Mėgiamiausia jaunimo susibūrimų vieta — Maironio apdainuotas Čiėnisko kalnas. Čia vyksta poilsio vakarai, gegužinės. Jos niekuomet neapsieina be šauniasių kaimo muzikantų Česlovo Kniėzinsko, Jono Kunicko, Valento Meirono. Nuo jų grojimo, nuo jaunimo dainų skamba plačios apylinkės, Upytės pakrantės.

Poilsio dienomis taip pat organizuojamos išvykos, ekskursijos į Baltijos pajūrį, gražesnes vietas, lankomi garsūs savo praeitimi ar nūdiena Lietuvos ir Tarybų Sąjungos miestai. Kolūkiečiai, pavyzdžiui, buvo nuvykę į Maskvą, Leningradą, Kijevą, Odesą ir kitur. Tokias išvykas žmonės mėgsta ir aktyviai jose dalyvauja.

Gyventojų laisvalaikio, kultūros, švietimo klausimais rūpinasi ūkių vadovai, visuomeninės organizacijos. Nemažai dirba ir prie apylinkės sudaryta speciali komisija. Ji siekia, kad gerai dirbtų apylinkės teritorijoje esančios kultūros įstaigos, kad būtų organizuojamos kultūringos pramogos jaunimui. Komisijos nariai kalbasi su jaunais žmonėmis apie kultūringą elgesį, aptaria įdomias knygas, kino filmus. Aktyvūs mūsų pagaibininkai — mokytojai, žemės ūkio specialistai. O jų apylinkėje yra kelios dešimtys.

Bet, žinoma, dar yra ir spragų

Nors ir dag padaryta, tačiau, atvirai kalbant, dar yra spragų, sunkumų. Skundžiamės, kad dar trūksta gerų darbuotojų, kultūrinės veiklos entuziastų, kad ne visi

Draugystės Dienos Erfurto Mieste

Vokietijos Demokratinės Respublikos Erfurto apygardoje su dideliu pasisekimu praėjo Lietuvos TSR dienos. Ši šventė, surengta TSRS ir VDR draugystės mėnesio proga, buvo skirta draugiškų ryšių tarp Lietuvos TSR ir VDR Erfurto apygardos dešimtmečiui.

Į VDR draugystės dienas buvo išvykę Lietuvos KP Centro Komiteto sekretoriaus A. Barkausko vadovaujama respublikos delegacija. Vokietijos Demokratinėje Respublikoje taip pat viešėjo lietuvių menininkų kolektyvai, kurie su pasisekimu koncertavo Erfurte, Vėimare, Arnštate ir kituose miestuose.

Lietuvos TSR dienų proga Erfurte veikė knygų paroda, įvyko režisieriaus Vytauto Žalakevičiaus meninio filmo "Tas saldus žodis — laisvė" premjera. Buvo demonstruojama Lietuvos kino studijos dokumentinė kino juocia "Lazdynai", pasakojanti apie naują Vilniaus gyvenamąjį mikrorajoną. Šią juostą Tarybų Lietuvos pasiuntiniai padovanojo Erfurto apygardai.

T. Baranauskienė

Daugėja Kultūrinių Židinių

Molėtuose atvėrė duris nauji kultūros namai. Juose įrengta erdvi salė, patalpos rajoninei ir vaikų bibliotekoms, darbo kabinetai, poilsio kambariai. Dabar čia galės koncertuoti ne tik savi-veiklininkai, bet ir profesionalūs meno kolektyvai.

Detroit. — Čia šiemet buvo nužudyta jau 237 žmonės. Pernai viso buvo nužudyta 751 asmuo.

Bet detroitiečiai priešingi ginklų kontrolei.

mūsų renginiai sudomina žmones.

Bet šiaip ar taip, mūsų apylinkės žmonės laisvomis nuo darbo valandomis ir dienomis nenuobodžiauja. Jie išmoko kultūringai ilsėtis, šviestis, lavintis. O po to ir darbo nuotaika būna žvalesnė.

*****

Kur Galima Nusipirkti LIAUDIES BALSĄ

Vancouver, B. C.: Universal News Stand, 112 E. Hastings St.

Sudbury, Ont.: Wolfee's, 133 Durham St.

Toronto: 160 Claremont St.

*****

DVIEJŲ SAVAIČIŲ GRUPINIS IŠVYKOS

Į LIETUVĄ

Į maršrutą įeina 5 dienos Vilniuje 4 dienos Leningrade 4 dienos Maskvoje

Išvykimo datos (Ketvirtadienais) Kaina iš Montrealo

25 balandžio 9 gegužio 16 gegužio 23 gegužio 30 gegužio \$709.00

20 birželio 27 birželio \$814.00

11 liepos 25 liepos 1 rugpiūčio \$829.00

1 rugsėjo 12 rugsėjo 19 rugsėjo \$709.00

26 rugsėjo 3 spalio \$664.00

Gali būti pakeista

Kad užsitikrinus išvykimą laiku, rezervuokit dabar

GLOBE TOURS

1066 Bloor St. West Suite 434 Toronto, Ont. M6H 1M6 531-3593 2020 University Street Montreal, Que. H3A 2A5 849-6394

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais važiuojate į Miami, Fla., patariame atsilankyti Lietuvos Sociali Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. diena yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir sveiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai, tikime, patars jums kaip ir kur juos gauti.

Klubo adresas:

Lietuvių Socialis Klubas 2610 Northwest 119th Street Miami, Fla. 33167 Telefonas: 688-4161

Pranešimai Toronto

Susirinkimas

KLLD Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 24 d., 7 valandą vakaro, 160 Claremont St.

Prašome visus narius ir simpatikus skaitlingai atsilankyti, nes turime daug ir svarbių reikalų apsvaistinti, ateinant vasariniam sezonui. Taipgi tikimės gauti narines knygas.

Patikrinkite, ar užsimokėję narinius mokesčius už šiuos metus.

Lauksime jūsų trečiadienio vakare.

Kuopos valdyba

Susirinkimas

1-mos kuopos Sūninės susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 5 d., 2 val. p. p., savo salėje. Dalyvaukite visi.

Taipgi nepamirškite apsimokėti narinius mokesčius. O tie, kurie persikėlė į naują vietą, pridukite sekretoriui naują adresą.

Sekr. T. Rimdžius
Tel.: 922-3215

Motery žiniai

Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 5 d., po Sūnų ir Dukterų Draugijos susirinkimo.

Visos narės kviečiamos dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti.

Po susirinkimo bus pasivašinimas kavute.

Kviečia Valdyba

NAUJAS SALES TELEFONO NUMERIS

Toronto lietuvių salės, 160 Claremont St., dabar naujas telefono numeris: 868-9443.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. — Tel. LE. 2-5191

Toronto

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau

(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: Pirmad. - Pentad. — 10 - 12:30; 1:30 - 4

Šeštadieniais nuo 10 iki 4

1175 Dundas St. W. Toronto Tel.: 535-6400

Toronto kuopos išvyka

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopa rengia išvyką birželio 1 dieną, šeštadienį, į draugų A. R. Antanavičių farmą. Kvičiame visus nepraleisti progos pasigrožėti atbundančia gamta po žiemos. Pradžią birželio — tai pats gražumas, sužaliuoja medžiai, pievos, pradeda žydėti gėlės. Bus malonu susitikti su senais draugais ir pažįtamais, pasikalbėti apie savo "bėdas".

Važiuojant 400 vieškeliu, sukli i dešinę pasiekus Inisfield kryžkelę. Važiuojant 11 vieškeliu, sukli i dešinę pasiekus 8 koncesiją. Pravažiavus gelžkelį, Antanavičių farma pirma po kairėi.

Rengėjai

Pirmosios Gegužės mitingas

Šeštadienį, gegužės 4 dieną, 160 Gerrard St. East, yra šaukiamas mitingas Pirmosios gegužės paminėti. Mitingo obalsiai: kova prieš kainų kėlimą, už taiką.

Bus gerų kalbėtojų, graži programa.

Rengėjai

Suvažiavimas

Sūnų ir Dukterų K.L.S.P. Draugijos kuopų atstovų suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės - May 12 d., Pirmos kuopos salėje, 160 Claremont St., Toronto. Suvažiavimas prasidės 9:30 val. ryto.

Draugijos kuopų išrinktus delegatus-es prašome nesi- vėluoti. Taipgi kviečiame ir draugijos narius nedelegatus dalyvauti suvažiavime.

Draugijos Centro Komitetas

Torontiečių Kronika

Išvyko namo

Praėjusį pirmadienį įvyko išleistuvės Marytei Gudžiauskaitei. Pavėšėjusi pas

Torontiečių Ruošiamas LIAUDIJS BALSAS

Metinis Piknikas

įvyks

Birželio - June 23

Naiveit Kempėj.

(Ten kur pernai buvo)

Prašome ruoštis dalyvauti

savo senokus A. A. Gudžiauskus, Marytę išvyko namo į Lenkiją.

Draugai Gudžiauskai skaniai pavaišino svečius, kurie atsilankė palinkėti Marytei laimingos kelionės.

Baigė mokslą

Draugų G. ir Ph. Dagių dukrelė Arlene baigė universitetą ir net su 3 "honours". Ji plės savo žinojimą atlikdama praktišką liginėję.

Beje, Arlene pasirinko dantistės profesiją.

Geriausio jai pasisekimo.

Didelė partija

Pereitą sekmadienį Sūnų ir Dukterų Draugijos salėje buvo didelė "šiaur" partija dėl draugės Masienės anūkės Charon Gelemy, kuri ruošiasi apsivesti su Don Dunlop.

Teko nugirsti, kad ir P. ir S. Morkių sūnus Peter ruošiasi prie vestuvių ir yra rengiamos dėl jo ir jo sužadėtinės "šiaur" partijos. Jo sužadėtinė yra Chaty Greer. Linksmų jiems vestuvių.

Nemalonai žinia

Torontietis F. Gaižauskas gavo žinią iš Lietuvos, kad Kaune gyvenantis jo brolis Jonas Gaižauskas sunkiai susirgo, turėjo širdies ataką.

Priminimas

Nepamirškite, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos suvažiavimas įvyks gegužės 12 dieną. Ypač turėkit tą mintyje išrinktieji delegatai.

Rep.

Ar Amelija Erhart Gyva?

Pastaruoju metu pasaulio spaudoje vis dažniau pasirodo sensacingų žinių apie vieną žymiausių prieškarinių amerikiečių lakūnių, Ameliją Erhart (Amelie Earhart).

Dasioji pilotė 1932 metais pasiekė tarptautinį nusikristo atstumo moterų rekordą (3,938 km). 1935 metais ji viena lėktuvu "Kokhid-Vega" įveikė 3,860 km atstumą nuo Honolulu iki Oaklando. Įdomu pažymėti, kad tais pačiais metais tokiu lėktuvu iš New Yorko į Kauną skrido ir lietuvių lakūnas Feliksas Vaitkus. 1935 metais A.

Erhart sėkmingai nusikristo be nutūpimo 3,419 km. iš Meksikos į New Yorką. Tačiau 1937 metais, skrendant aplink pasaulį, pilotė be pėdsako dingo Ramiajame vandenyne.

Tai oficiali versija, kas metai kartojama įvairiose aviacijos enciklopedijose. Tačiau buvę JAV karinių oro pajėgų kariūnka puikinis Džio Klasas ir majoras Džozefas Žervė tvirtina, kad A. Erhart gyvena Amerikoje Irnos Bolam vardu. Prieš keletą metų išleistoje knygoje "Amelija Erhart gyva" autoriai rašo, kad prieš dešimt metų pilotė suvažiavime Long Ailende jiems teko sutikti moterį, nuostabiai panašią į A. Erhart, kuri susipažindama prisistatė kaip I. Bolam. Kruopščiais tyrinėjimais Dž. Klasas ir D. Žervė įrodo, kad jie nesuklydę.

Amerikiečių karininkams pavyko sužinoti garsiosios lakūnės dingimo prieš 37 metus aplinkybes. Pasirodė, kad A. Erhart ir jos bičiulis Fredas Nunonas (lėktuve jis ėjo navigatoriaus pareigas) turėjo ryšių su amerikiečių žvalgyba. Lakūnams buvo

sakyta, skrendant aplink pasaulį, nufotografuoti iš oro Japonijos karines bazes Ramiajame vandenyne. Apie tai sužinojo japonų kontržvalgyba. Du Japonijos karolėktuvai privertė A. Erhart ir F. Nunoną nusileisti netoli Hulio salos. Amerikiečių lėktuvo įgula buvo internuota ir iki antrojo pasaulinio karo pabaigos išbuvo japonų nelaisvėje.

Karui pasibaigus, lakūnai buvo paleisti ir grįžo į JAV. Dėl nežinomų priežasčių jie nuslėpė savo dingimo aplinkybes ir tikrąsias pavardes. F. Nunonas netrukus mirė. I. Bolam, kuriai pernai sukako 75-eri metai, tvirtina, kad ji neturi nieko bendro su garsiąja lakūne A. Erhart. Tačiau ji vengia kalbėti apie savo praetį.

V. Jurkštas
(M. ir G.)

Ottawa. — Canadian Radio - Television Commission paskelbė planus, pagal kuriuos komerciniai garsinimai ant televizijos ir radio turės būti pagaminti Kanadoje.

Iki 1975 metų spalio 1 dienos, komerciniai garsinimai turės būti 80 procentų kanadiečių pagaminti.

EUROPEAN NATURAL PRODUCTS

203 Glengary Ave., Toronto 12, Ont.

Vieninteliai importeriai geriausių natūralių produktų iš Šveicarijos, Vokietijos, Francijos, Belgijos ir Čekoslovakijos pradėjo paštu užsakymų - patarnavimą.

Žolinės gyduolės: skirtingi arbatos mišiniai, ekstraktai.

Natūralūs kosmetikai: iš žolių ir daržovių ekstraktai.

Sveikatai maistas: vienintelės įvairenybės iš

NATURA WERK GERMANY.

Ziedadulkės, Karališkos Jelly's, geriausias medus iš Francijos. Žviežio medaus gausime rudenį.

Ziedadulkės ir Karališka Jelly mažai kas žinoma jų reikšmė. Tai nuostabi gamtos dovana.

Skaitykite knygėlę apie "Pollen and Royal Jelly", kaina 25 c.

Rašykite ar telefonuokite mums: 781-9977. Mes pasiūsim kainaštį ir informacijas.

Atlieku visokios rūšies namų taisymus ir remontą pagal asmenišką susitarimą. Pristatau naujus priestatus ir patarnauju su mažu troku.

J. BANYLIS

Telefonas: 535-4329 Toronto.

Laisniuotas Plumberis

J. REBELO

Ardwick Plumbing Co. Ltd.

1363 Dundas St. West - Toronto

Atliekami visokie plumbinimo darbai. Taisome senas ir įdedame naujas vandens, šildymo ir nutekamas rynas.

Dėl staigaus patarnavimo šaukit: 741-8735 Dieną ar naktį.

Ofiso telefonas: 536-8124

Lic. No. 717